

ROMÂNULUL.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

Va es: in tote zilele afară de Lunia și a dona-ți după Serbătoria.
Abonarea pentru Bucuresci pe an . 128 lei
Șese lune 64 —
Trei lune 32 —
Pe lună 11 —
Ună esemplariu 24 par
Inscripțiile linia de 30 litere 1 leu
Inscripții și reclame linia 3 lei

Abonarea pentru districtu pe an . 152 lei
Șese lune 76 —
Trei lune 38 —
Abonamentele începând la 1 și 16 ale fie-cării lune
Ele se facu în districte la corespondinții dia-riului și prin poste.
La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5; pe trimestru 20 franci.
In Austria la direcțiile postale și la agințele de abonare, pe trimestru 10 florini argintu valută austriacă.

(ARTICLELE TRAMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORU ARDE.)

Directoriul diariului: C. A. Rosetti. — Gerante respundetoriu: Anghel Ionescu.

Pentru abonare și reclamări se voru adresa la Administratoriul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Român No. 13.

Din cauza sărbătoriei de astă-ți, tipografia fiindu închisă, diariul nu va eși mâne.

OSOIU, moșie a Statului, s'a datu de către călugării străini, suptu nume de schimb, d-lui Vornicului N. Doacan. Acestă spoliare a averilor Statului s'a făcutu, în contra legilor și a ordonanțelor de către unu tribunale, care încă a recunoscutu prin acti judecătoreșcu pe călugării străini **PROPRIETARI DE VECI** ai averilor române.

Ministeriul scie, și confirmă prin tăcerea sa, spoliarea averilor Statului și dreptul datu călugărilor străini de proprietari de veci ai averilor națiunii române. Cine dă Moșia cea mică este învederat că va da și moșia cea mare.

Domnule Redactoriu.

Bine voiți a da publicității aceste rânduri.

Declaru și că eu sunt unu dintre acea care nu voiesc a călca voturile adunării și voi plăti imposibilu numai pe doue luni.

M. Negrea, comerciant și proprietariu.

REVISTA POLITICA.

BUCUREȘCI, 19/31 Cuptor.

Necapacitatea, neputința este mama arbitrariului. Indată ce unu omu, venit cino scie cumu la putere n'are în capu-nici o idee, elu prin acosta nu mai are cuvintu d'a fi, și este pe deplin neputinciosu. Acea neputință o simpte el însuși, este silitu s'o simptă, ș'atunci veșindu că-i scapă terimulu de suptu picioru, veșindu că pe totu ce pune mâna sa cea uscată se preface în pulbere, ș'ameșce cu totulu, ameșela ilu duce la turbare și cade pe deplin în arbitrariu, ce are, pentru cât-va timp, aparința puterii. In acelu timp, mai multu sau mai puțin scurtu, alu dom-

FOIȚA ROMANULUI

OMENII ONEȘTI.

PARTEA A TREIA.

LXII.

Remăindu singură cu d. de Forli: — O! Teresa, imi dise elu șe-șindu în locul ce părăsise doctorulu, este unu ângeru.

Și apropiă bușele de fruntea mea ca se depuă pe dinsa unu sărutatu.

Respingindu-lu încetu:

— Iertă-me, d-le comite, îi disei, scii cătu te iubiam și așiu fi fostu fericit și mindră se potu, devenindu femeia d-tale, a-ți sacrifica esistența mea. A legă destinata mea d'a d-tale, a m'asocia proiectelor d-tele, a-ți ușură nevoiele, pesurile, durerile, împărtaşindu-le ș'a te face se uii relele ce ai suferitu ar fi fostu pentru mine culmea feliității. Acosta eră singura mea cugetare, unica mea ambițiune, scopulu la care tindeau tote dorințele mele. Și acestu scopu, d-le comite, l-așiu fi indeplinit ușioru, de n'ar fi trebuitu de cătu uă afecțiune sinceră și unu devotamentu fără margini, căcl le așiu fi găsitu pe amindoune în iubirea mea. Din nefericire, tote câte-mi pro-

niei arbitrariului, uulu din cele mai de căpeteniă semne prin care elu se denunția lumii este necontente conspirațiun ce anunția c'a surprinsu și străgăniurile, păgubile și chinurile ce'ndura pe rându mai mulți omeni, prin a cele inventate conspirațiuni.

Este cunoscutu de toți că conspirațiunile, în genere vorbindu, nuse facu decâtu în contra guvernelor celor rele; este cunoscutu că unu guvern bunu, chiaru dacă s'ar intimpla ca o partită se conspire în contra lui, guvernulu naționalu nu se teme d'acea conspirare, căci ea este de securu cu totulu parțiale și prin urmare forte neputinciosă. Cine nu scie că'n Angliera spre esemplu, de câte ori s'a găsitu câte unu fanaticu care se conspire contra reginei, s'o ntilnescă și s'o lovescă pe obrazu cu biciusca, guvernulu n'a făcutu nici unu scomotu, ba încă nici n'a luat alt-fel lucru decât ca fapta unu bolnavu, și culposulu a fostu trimis într'o casă de sănătate. Cine nu scie încă c'adesea guvernele cele inteliginți ascundu, de câte ori potu, chiaru adevăratele conspirațiuni, căci ele sciu c'o conspirațiune dă celu mai puțin bânuiala că guvernulu n'este bunu? guvernele cele rele însă, și prin urmare cele slabe, căci sunt respinse de cele mai multe și mai mari interese, nu numai că trâmbița și mărăscu cea mai mică opozițiune pân'a-i da proporțiunile unei conspirațiuni, ci încă inventă conspirațiunile.

Ele se simptu slabe, vedu bine c'alunecă, se duc, ș'atunci, desparerea le ie cu totulu mintea și voiescu a'nlocui respectulu prin frică, tăria prin spaimă, prin gróză, prin arbitrariu, prin spoliare, precum înlocuiescu amorea prin interesu, devotamentulu prin corupțiune și slugăriă. Este sciutu chiaru de copii cei mici că toți omenii cei tari în adeveru, sunt liniscii, drepti și totu deuna generoși; cându din contra, reutatea, iritarea, tirania și

miteam, câte visam, cătră cari eri încă tindeam mâna ca spre uă flóre, cu speranța d'a o eulege, vai! nu mai esistă astă-ți.

— Ce vrei se dici? dise comitele rădicându-se.

— Voiu se dici, domnule comite, că astă nopte ai săpatu unu abisu între mine și d-ta.

— Unu abisu?

— Așia de profundu și așia de largu în cătu, cu totă voinția mea, n'am nici puterea, nici animoșia d'a-lu sări, căci în fundu este unu cadavru.

— D-zeule! strigă comitele privindu-me c'ua espresione de melancoliă profundă, me cređi daru culpabile?

— Eram în pestera Ederei, îi disei, am veđutu totu. Nu putu dice mai multu, me inecam.

Respunsulu meu păru a-lu impoveră și aruncă asupra figurei lui unu velu de tristea. Dup'unu momentu de tăcere elu puse mânele la frantu, ca cumu ar fi căutat a comprime cugetările ce se invirtiau în capulu se, și-mi păru că veđu printre degetele sele doue lacrimi mari curgind u încetu pe fața sea.

— Da, urmă elu vorbindu ca în sine. Nu putea fi altu-feliu; trebuia se prevedu. Nu suntu ore născutu blăs-

tote cele lalte persecutări meschine și infame suntu atributele slăbiciunii, ale celei mai mari și mișele neputință. Femeile cele rele sbiară, intrigă, calomniază, sgrie și muscă, cându bărbaii cei tari, suridu în facia unor asemene slăbiciuni și le intorc spu-tele; și cându au în faciale unu inenicu, dau o singură lovitură, liniscită daru tare, ș'apoi ertă și trecu înainte. Și cine mai bine o sciu acosta de cătu Românii de la 1853 veđură atatea conspirațiuni inventate, ș'atatea persecutări, intrige, calomnie, sbiarete, sghiriuri și mușcături, și tote, care de care mai mișelose și mai disgustătoare.

Cine a uitat revoluțiunea Bontilă, revoluțiunea de la 28 Septembrie, revoluțiunea de la 24 Ianuariu, afară din cele lalte felurite comploturi atatu de desu descoperite, mai cu semă de către ministeriulu N. Crezzulescu? Și d. Crezzulescu care de la 1859 a intrat p'astă cale, merge necontentu, și va merge crescinte. Astufelu dupe ce a descoperitu, dupe cumu s'a șoptitu prin Bucuresci și s'a relatatu de foiele străine, pamfletu și ordine emanate de la comitate secrete, ce nu esistă de cătu în capetele cele bolnave și góle de ori ce ideie, acum, în câte-va zile, ca se dicem astufelu, descoperi conspirațiunea Sardelis, complotulu Xenis și Revoluțiunea Orașianu.

Cititori nroștri se mira, căci n'au auditu nimic despre aceste pericle. Insa ele sunt în capulu negreșitu cel tare alu ministeriulu. Și dovadă că sunt este că d. Sardelis a fostu răpit polițianescu din căminulu se, închis, etc. D. Xenis asemene, și d. Orașianu, după uă călcare domiciliări ce i s'a făcutu de cătră administrațiunea judeciului Vlasca, după cererea d. M. Marghiloman, la satulu Dăița, unde se duse se mai resufe câte-va zile, apoi fu chiamatu în Bucuresci naintea procuratoriulu.

Deci, cându se calcă domiciliu omenilor, și cându se calcă chiaru fără procuratoriulu, ș'apoi s'arestază, mai

tematu? . . . Destinata mea nu este ore d'a sfărâma fericirea tutoru acelor ce s'apropia de mine, d'a fi fatale la totu ce me'ncogiura, d'a arunca impregiuru meu, pe totu ce mi-este scumpu, unu germine de ruina? Ce fu esistența mea! Legănu meu este lingă coșciugulu mamei mele; amicil mei cei mai bun, socii mei de arme cei mai valoroși cadu unulu lingă mine. Patria mea! . . . O! Italia! Italia! trebuie ore, pentru ca inviarea tea se se deplinescă, ca toți copii tei se se suia pe cruce, și sinulu tei maternu se fia udatu fără nici unu folosu cu sângele lor celu mai curatu? . . . Nu, nu va fi așia! Pe cătu timp uă animă de omu va bate în sinulu meu, iți va remăne unu apărătoriu și uă speranță. . . Și intr'ua ți, care nu este departe pôte, scuturându ferele tele și sfărâmandu-ți pedicele, glorioasă și onorată, vei reluă rangulu tei între poporele libere, și vei re-deveni regina națiunilor.

Esaltarea sea eră așia de mare, ochii se străluciau d'ua așia lumină, în cătu unu momentu ilu cređi nebuñ. Daru reluându-și mai indată sângele se rece: Teresa, imi dise elu, c'ua dulceta copilărescă, în cursulu vieței mele am suferitu mari dureri; nici una cu tote astea nu mi-a vulneratu

pôte fi indoială nu numai de conspirațiune, ci încă de conspirațiune ce era gata se intre în acțiune și care a fostu prinsă de poliția la timp ș'asupra faptei?

Vom u vorbi la timp și pe largu despre tote acestea. Acum însă se facem cunoscutu unu faptu în privința conspirațiunii Xenis.

D. Christoforu Xenis, la 10 ale corintii la 6 ore dimineța, fu coprinsu în asternutu de poliția, i se făcu uă percisițiune, i se luă chărtiele, și elu însu-și fu luat u sila, dusu la poliția și arestatu.

Ca se se facă uă violare de domiciliu, și fără procuratoriulu; ca se se facă acesta la 6 ore ale dimineței; ca mânele străine se se vire în chărtiele unu individ, în corespondințele și secretele cele mai sacre, ale familiei, și cetățianulu apoi se fia rădicatu cu forța polițianescă și arestatu, este peste putința se nu fia aci uă crime, ș'ua crime dovedită și care trebuia oprita cu urgența d'a lsbucni în afară. Ce va dice însă publiculu, despre inteligința, despre dreptatea, puterea și demnitatea Ministerulu aptuale cându va afla următoriulu faptu. Doue ore dupe arestarea d-lui Xenis, veni la poliția unu căpraru alu Consulatulu englese; căpraru u vorbi cu d. Prefectu și d. Xenis fu liberatu, și pină n'acestu momentu este liberu, și ne și aduse astă-ți o epistolă ce vomu publica o în No. viitoriu daru despre care facurăm acosta dare de semă? Oare nu voru dice toți, cu noi împreună, neputința și arbitrariu, despotismu și degradare, pină se vie și deplina poire? Dacă d. Xenis nu era culposu, pentru ce i se calcă domiciliulu, i se violăză corespondința familiei, se smulge din asternutu și se arestatu la Poliția, și tote acestea fără procuratore, și dacă era culposu, — și este, căci intr'altu-felu cumu se esplică acele violări — pentru ce se liberă indată ce veni căpraru străinu în prefectura poliției? Unde este legalitatea, unde este drep-

ținea, unde este demnitatea națională.
Domnu Ministeru alu justiției (celu ad-interim căci celu adeverat este tare bolnavu, dupe Monitoriu) a trimis u la 17 Iuliu o circulariă la tote tribunale prin care le spune c'a veđutu, dupe adresa d-lui Ministeru de culte cu No. 15,996, că unele tribunale permit egumenilor a se intitula proprietari. Publicam u mai la vale acea circulariă. Aci avem numai se spunem că ea dice că „pe viitoriu se nu se mai admittă corespondințe, se u ori ce acte în cari țișii părinți egumeni ar intitula santele locuri de Josu de proprietare ale averilor monastirilor pămintene.“
Acosta circulară este invederatu provocatu de renumita moșie Osoiu. Insa aci, d-le ministru ad interimu, nu este vorba de titluri ci de fapte. Călugării străini nu s'au intitulatu numai, ci au făcutu actulu, și actulu celu mai mare de proprietaru, au datu moșia. Nu este vorba de călugării străini ci de tribunalele romănu care a ntaritu, și pe care l'ai lasatu și-lu lași ne datu în judecată, de și tote legile și formele, și chiaru o altă circulariă ca acosta fi oprea d'a intări, și cări-a s'a datu cu piciorulu de către tribunale.
„Considerându, dice d. ministru, că, de și drepturile țerei se se potu jigni printr'unu asemenea titlu, ce Egumenii și-ar însuși în corespondințele lor, totu-și.“ etc. etc.
Dar u aci nu ș'au însușitu unu titlu în corespondințe ci în fapte. Ș'acostu faptu a fostu recunoscutu nu numai de tribunalele ci de întregu Ministeriulu, căci Osoiu este totu în gitalu omulu celu mare, și Ministeriulu nu ie clescele legii spre a-lu scote afară. Pentru ce daru vorbesce d. ministru numai de titluri eru nu și de fapte? Și pentru ce dice că „pe viitoriu se nu se mai facă?“ Dar presintele se remăe cumu este? nu voiesce sau nu pôte d. ministru a lua Osoiu națiunii de unde fără de lege s'au datu? De nu voies-

Societatea eră numerosă. Intimplarea favorandu-me, me lasai de jocu lu-ându vre 10,000 de franci, cu lealitate câștigați. Ca se nu te facu se m'astepti, ești din sală la dece ore și me indreptă spre locul intinirii. Abia eram la uă sulă de pași de castelu și audii amblandu în urmă-mi; me intorsei și veđui unu omu. Me oprii, elu m'ajunse indată.

— Tocmai pe d-ta te căutam, imi dise elu.

— Potu sci, domnule, respunsei cu politeță, ce doresti de la mine?

— Am venit inadinsu pentru acosta!

— Bine voiesce, daru, a te esplică.

— Adineauri imi dise elu c'ua manieră camu cavaleriă, ai câștigatu în trei cărți uă sumă bunicică.

— Da, domnule, am avutu acestu norocu.

— Liberu esti se-lu chiamă astu-feliu, urnă elu.

— Ce vrei se dici?

— Nimioșu. . . altu de cătu că alte persóne, — între cari sunt și eu dau altu nume la cea-a ce d-tele iți place a califica de norocu.

— Ce pretinđi a deduce d'aci, domnule? . . .

ce unde este dreptatea? De nu p^ote, ce felu de ministru este acela care n'are putere pentru legalitate și voia asolută pentru ilegalitate și arbitraru aci este cestiunea și aci o lăsamu ca s'o deslege națiunea sau s'o trăsnessă s'ofântului Ilie, dacă noi abdicăm și la drepturi și la onore.

London, 25 Iuliu. În ședința de ieri a camerei lordilor, Marchisul de Clanricarde a propus infăcișarea raporturilor - consularie atingătoare de multu discutatele cruzimi rusesci. Puterile cele mari, dese, sunt datorie a preveni cu totă energia uă asemenea neomenosă conducere de rebelu. Comitele Russell refuză infăcișarea fiindu că, dupe totă probabilitatea raporturile acele nu sunt p^ote destulu de positive și necontestabile și fiindu că comunicarea lor ar mări multu dificultatea d'a mai trimite consulentele respective alte raporturi. După aceta comunică camerei refuzul Austriei d'a lua parte la uă conferința restrinsă (Russia, Prussia, Austria). Lordulu Stratford declară, lăudându pe Ausiria, că responsulu rusescu surpă ori ce speranță la uă invoială satisfăcătoare. Lordulu Ellenborough fu d'ace-ași părere. Lordulu Malmesbury condamnă unu rebelu, ce ar putea provoca politica guvernulu. Dupo opiniunea lui, revocarea ambasatorelui ar fi uă manifestare de ajunsu de tare; unu rebelu însă n'ar putea profita de cătu Franței. Marchisulu de Clanricarde retrase pe urmă propunerea sa. — Guvernulu a publicatū trei documente atingătoare de Polonia, între cari unu raportu alu lordulu Napier asupra unei conferințe cu principele Gortschakoff, în care tratase cestiunea polonă ca uă cestiune internă și denegase dreptulu unei interveniri a puterilor occidentali. Apoi depeșia comitelui Rechberg către comitele Apponyi de la 19 Iuliu, (pe care am publicatū-o în No. de la 18 Iuliu).

— Viena, 25 Iuliu. În ședința de ieri a camerei deputaților s'a presintatū petițiunea fostulu Dictatoru Langiewicz, prin care cere a fi pusu în libertate. Dupe propunerea comisuniu acea petițiune s'a recomandatū guvernulu spre a o lua în considerațiune. Camera s'a amănatū pent'unu timpu nedeterminatū.

— Neapole, 24 Iuliu. Nuvelele diarielor asupra sănătății generariulu Garibaldi spunū în unanimitate, că este mai desevirșitū restabilū.

— Citimū în gazeta de Colonia „Kölnische Zeitung“ de la 26 Iuliu, că comitatulu polonū la Paris a primitū invitațiunea confidențială (de la cine? nu ne spune gazeta) d'a opera d'acum înainte cu mai multă circumspecțiune și cu mai puțin scototū, atătū în infăcișarea și lucrările sale publice, cătu și în organizarea sup-

— Eu? nu deducū nimicū. Afirmū că suma n'a fostū căștigată de cătu cu ajutorulu unor cărți, cu cari omeni onesti nu se servescū.

Remăsei imărmuritu și-mi venia se-lu stringu de gtu; daru cugetându că omulu ce-mi vorbia astū-feliu era unu amicū alu d-lui de Montsalliers; că trebuie, pentru d'nsulu, se evitu unu scandalu cu ori ce prețiu; că apoi, tare prin inocința mea, mi-ar fi forțe ușorū se me disculpū, me conțiu și vrusei se intru în esplicari.

— Este de prisosū, imi dise elu la primele cuvinte ce voii a pronunția. Vei restitui intrēgū suma ce ți-ai apropiatū la persoanele de la cari ai luatū-o . . . erū de nu.

— De nu?

— De nu, măne deminēță, de fa-cia cu totă lumea, voii spune ce am vedutū.

— În deșertū cercai a-i demonstra că se înșelā, nu voi se m'asculte.

Deși mergeamū încetū, ajunseserām în timpulū acestei convorbiri, pe marginea lacului, și fiindu că urmā a m'atācā în onōrea mea, imi pordū pāfintia și-i spusēi curatū că mintia că imi va da satisfacere de calomniele lui.

— Ași dise elu cu desprețū, unu omū onestū nu se bate c'unu cavalariū de industriā!

mitatorū sale. Totū acestū diariū confirmā arestarea generariulu polonū Wysoski și dice: Am anunțiatū telegraficesce arestarea generariulu Wysocki; în urma nenorocitelē sale spe-dițiuni în Volhynia, a domiciliatū la Lemberg (Leopole), unde — așa ni se scrie de la Viena, — autoritățile au confiscatū mai multe documente însemnate. Și la Cracovia s'a făcutū multe arestări.

— Cracovia, 25 Iuliu. Diariulu „Czas“ de astăzi coprinde nuvela unei lupte lingā Bialobrzeg supțu Grabowski la 18 Iuliu și d'ua altā luptā, la 19, lingā Kurek supțu Taczanowski. Resultatele ambelorū lupte nu suntū încă cunoscute. Rușii se concentrā aprōpe de Kalisch, în urma unu scototū respinditū despre unu atacū precugetatū a lui Taczanowski în contra acestū orașū. Wierzbicki a combătutū la 19 Iuliu în ținutulū Lublinului. În părțile meridionali ale teatrulu de rebelu și pe malurile Pruthulu s'au aretatū nop-tea de la 22 la 23 Iuliu mai multe noue despărțiri de insurginți.

Agricultura Industria și com- merciul.

I.

Precumū individulū nu p^ote esiste fără nūtrimentū, asemenea nu p^ote existe unu statū fără agriculturā, industriā și comeriū, fără produțiune. Clasele producătoare, care se compune de cultivatori, de industriali și comercianți, este darū cea mai necesariā, cea mai însemnatā în ori ce societate organizatā; de la d'nsa numai atirnā prosperitatea țerei, civilizațiunea și progresulū națiunii. Aceste trei ocupațiuni principali suntū atătū de strinsū legate între ele, în cătu nu ne putemū închipui una fără cele lalte. Cultura pământulu implicā în sine și industria și Comerciulū; industria nu p^ote fi închipuitā fără comeriū și fără agriculturā, și comeriulū ar fi lipsitū de obiectū fără industriā și agriculturā. Cu tōte acestea cunōscemū state agricole, industriali și comerciali, însă prin aceste denumiri nu înțelegemū escluderea totale a doue ramuri de produțiune, ci numai preponderanța uneia din ele. Unū statū agricolū are neaparatū trebuință de industriā, căci pământulū nu se p^ote cultiva fără in-

Afarā numai de n'are sänge în vine, nu se lasā cine-va insultā astū-feliū în fa-ciā. Orbitū de mânia, ilū apucaī de gtu și uă luptā incepu. Dup'unu momentū, reușindū a-lū ține în puterea mea, ilū radical în bracie și me dusei spre lacū, nu că aveam intențiune a-lū ucide, darū voiam se puiū unū capetū insultelorū sele și se-i dau uă corecțiune.

Din nefericire, seū piciorulū imi lunecā seū calculai reū distanța, cădurām amindouī. Cândū furām în apă, acățându-se de vestimintele mele, elū se sili în tōte modurile se me inee. Cu mare osteneță și după multā luptā putui scāpā de elū. Unū momentū chiarū me cređū perdutū. Cu tōtā nedemnitatea purtării sele însă, și de și eram în dreptū a-lū considerā ca inemicū, nu esitaī, după ce eșii la țermū, nerevedindu-lū eșindū, a m'aruncā în notū spre a-i scāpā viețā. De cincī ori me cufundaī în apă. Cercetai tōte profunđimile lei, pinā în cele mai mice ānghiuri, fără se-mi fiā cu puțință a descoperi ce devenise elū. În fine, cādindū de osteneță, stătutū, ne mai pūindū, și judecāndū după timpulū trecutū că și de-lū voii găsi nu va fi viuū, renunțai la noue căutări. Atunci vedindu-te pe țermū, venii la d-ta.

strumente. D'amū admite chiarū, că aceste instrumente se potū aduce din străinătate, totū arū trebui uă industriā pentru reparațiunea lorū. Apoi produsele pământulu nu se potū întrebuința în starea lorū naturale, ci trebuie industria a le face proprie pentru consumare. Precumū are trebuința de industriā asemenea are trebuința și de comeriū: dacă ar lipsi comeriulū, cultivatoriulū a fi redusū la singura consumațiune a productulu seū și prin urmare nu s'arū cultiva mai multū de cătu tocmai cătu trebuie pentru consumațiune; s'ar ințimplā încă că, pe cāndū în unele locuri s'affā bilșingū, în altele ar fi lipsā. Lipsindū comeriulū, cultivatoriulū nu și-ar putea procura macinele și instrumentele necesare pentru cultura pământulu și prin urmare agricultura ar merge totū în decadinā.

Unū statū industriale presupune neaparatū comeriulū, căci este invederatū că produsele industriei nu se potū mārghi numai în consumațiunea localității unde se producū, comeriulū tocmai trebuie se le dē, prin transportarea lorū, adevrata valōre. Industrialele, redusū la propria sa consumațiune, ar fi curindū silitū prin varietatea trebuințelor sale a renunța la industria sa speciale, d'aci resultā că industria nu este cu puțință fără comeriū. Precumū nu se p^ote lipsi de comeriū, asemenea nu p^ote existe fără agricultura: cultura pământulu trebuie se-i procure încă și nūtrimentulū, de care are trebuință.

Unū statū comerciale asemenea nu p^ote existe fără agriculturā și industriā, fiindū că obiectulū comeriulu este marfa, adică diferitele produse ale pământulu și ale industriei. Într'adeverū existū și au existatū staturi mice exclusivū comerciali, darū întinderea lorū era mārghinā pe circonferința unui orașū s'au portū de mare și comeriulū lorū era unū comeriū de transmitere, de transportū și chiarū în acestū cercū restrinsū aveāu trebuință de industriā, transportulū pe apă și pe uscatū este uă industriā speciale în servițiulū comeriulu darū nu este comeriulū.

Erai leșinatā și-mi fu peste puțință a te deșteptā, te luaī darū în bracie, te dusei la castelū și te pusei pe patulū d-tele. Scii restulū. Ecā esactulū adeverū. Acumū condamnă-me seū a solve-me. Perde-me de vrei; ori care ar fi otārirea d-tale me voii supune fără a murmurā.

LXIII.

Intrarea tatālu meu intrerupse convorbirea noastră și me opri d'a spune comitelui cugetarea mea. Elū erā așia de tristū și abătutū, în cătu tatā-meū, îndatā după ce plecā, me întrebā ce are. Responsei că nu scieam. După ce se duse tatā-meū, incepuī a cugeta seriosū. Prima cugetare ce-mi veni fu dacă d. de Forli era în adeverū inocinte; dacă mōrtea omulū erā, precumū dicea d'nsulu, unū acđinte neatrnatū de voinția sea, seū dacă nu căutase a scāpā d'unū marture care-lū prinsese în delictū de improbitate și amenința d'a-lū denunția? Este probabile, imi diceam, că unū omū ca comitele valorosū și desinteresatū se comitā uă asemenea lașitate? Și la astā ideā sufletulū meș se revolta. Amōrea me făcea de gāșjam mi de șeșe în favōrea lui. Ilū voiam inocinte și astū-feliū erā în ochii mei. Nu numai eram dispusā a-lū

Tōte ocupațiunile omenesci suntū necesare societății, tōte suntū strinsū legate între ele și și dau unū ajutoriū reciprocū, nu este nici unū omū care se n'abā trebuință de cei lalți omer a societatea organizatā, în statū. Numai selbaticulū trăiesce isolatū, își procurā însuși tōte trebuințele sale și acea stare isolatā esclude civilizațiunea și progresulū, degradā pe omū pinā la trēpta animalelui, fiindū că inteligința sa se p^ote desvolta numai într'unū sensū spre a-și procura necesariile miserabiliū sale esistențe. Nu ne ocupāmū de omū în starea sa primitivā, în starea selbaticā, ci de omulū civilizatū, de omulū în societate. Istoria culturei ne aritā diferitele trepte ce a trebuitū se trecā omulū spre a ajunge unde s'affā astā-đi.

Omulū selbaticū s'a făcutū āntiū vânătorū, a ucisū animale nūtrinduse cu carnea lorū și îmbrăcānduse cu pelea lorū; darū curindū a vedutū că puterea fizică a multorū animalū este superiōriā d'a sa, a trebuitū se invente arme spre a egalisa acea putere superiōriā, ecā darū că confecțiunea armelorū, instrumentelorū de omorū a fostū cea d'āntiū industriā. İndatā ce omulū inventā armele n'a mai pututū trăi isolatū, mai mulți vânătorū s'au unitū în societate, au trăitū împreună, inceputulū societății. — Omenii, uă datā formaī în societate, au inceputū a domestici animale, au înțelesū că potū trage mai mari folōse din ele conservāndu-le în viețā de cătu prin uciderea lorū. Vânătorū s'au prefăcutū în păstorū, în ciobani, darū fiindū că esistența turmei atirnā de la pășoiune, au fostū nevoiți la uă necontenitā strămutare a loculu și astūfelū vedemū a doua trēptā de civilizațiune, popōrele nomado. Industri se întinde acumū: laptele vitelorū se prefăce în cașiu spre a se putē conserva, lāna lorū se tunde, omulū invēță țesătura, tăbăcitulū, se servescē de animalū domestice pentru transportū, părăsesce pădurea și trăiesce la cāmpū, supțu corteri, uă locuința mobile ce o transportā cu sine cāndū pășoiunea a inceputū a lipi la unū locū. A treia trēptā de civilizațiune este cultura pă-

ieratā, darū une-ori imi venia se-i cerū iertare eū de insulta ce-i făcusem bānuindu-lū.

De câte ori nu-mi veni astā ideā! . . . Și cu tōte astea îndouința nu era posibilē. Ilū vedusem aruncāndū pe adversariulū seū în lacū.

Uă voce secretā imi striga în deșertū că elū nu e de cătu unū miserabile asasinū. Nu voiam se credū. În miđū-loculū astorū contradicțiuni, nu erā ușorū a descurcā adeverulū. Vai! ilū iubiam; a renunția la elū, erā a vedē fugindū una câte una tōte speranțele mele, sburāndū tōte iluziunile mele; erāu visele mele de fētā, sfārāmate, juneția mea vesteđitā, viitorulū meū perdutū!

Pe d'altā parte puteam eū consimpti a deveni femeia sea, a asociā șōrțea mea alei sele, a lega esistența mea d'a sea, a me uni cu elū? Nu voii avē, după cununia mea, neinceptā înaintea suvenirii mele acea nop-te teribilē? Umbra victimei sele nu va veni a-mi striga în visele mele: Te ai făcutū, de bună voia, complicea unū omoritorū, nefericire și rușine ție! — Spiritulū meū indecisū nu vedea altū de cătu ca fericirea nu mai era posibilē pentru mine. — Nu erā de îndouitū; trebuia s'alegū între părere de reū și

mintulu: oservāndū turma sa, a fostū naturale că omulū se deosilēscā plante nutritōrie din cele lalte, se adu-ne pe acestea, apoi se le cultive și din păstorū nomadū s'a făcutū agricultoriū. Cultivatoriulū de pământū este legatū de loculū ce-a cultivatū, nomadā nu se mai potrivește cu noua sa ocupațiune; locuința statoricā pune obligațiunea d'a-și construi un adăpostū mai solidū, cortulū se face în casā, casele se punū la locū și ecā inceputulū comuni, ce n'a pututū existe pinā a nu aveā societatea locuințe stabili. İndatā ce omulū și-au alesū locuințe stabili și unitū în comuni, trebuințele lorū trebuitū neaparatū se se împleșcā, ocupațiunile ajungindū mai variate, individulū și-a alesū uă ocupațiune speciale și astūfelū s'au despărțitū industriele; unii se ocupaū speciale cu construirea caselorū, alții cu îmbrăcāmintea, alții cu fabricarea uneltelorū necesare agriculturēi, și cu cătu crescea trebuințele cu atătū se împleșcā industriele. Apoi schimbulū productelor nu se mai putea face d'a dreptulū, simplia necesitatea unei clase de omeni cari se ocupaū speciale a procura căruia acele produse de cari aveā necesitate și a priimi în schimbū produsulū productulu seū; cu alte cuvinte se stabili comeriulū. Civilizațiunea mergindū înainte, satele se prefăceau în țirguri, țirgurile în orașe, orașele în centruri, în capitali; comeriulū neaparatū lua uă dezvoltare mare conformū cu progresulū societății, cerculū seū se întinse de la un locū la altulū, de la uă țērā la altā. Comercianții aduceāu din țerele cele mai depārtate produse străine, navigațiunea venia în ajutorulū lui și comeriulū dete prin transportū uă valōre unor obiecte ce n'o aveāu de locū, sau celū pucinū uă valōre multū mai mare de cătu aveāu la fa-cia loculu. Prin comeriū mai cu sēmă se împleșcā trebuințele omenilorū; elū deduce imboldirea artilorū frumoșe, căci alăturā cu trebuințele se desvolta și gustulū frumosulu: elū deșteptā inteligința omulu, dede imboldirea sciințelorū și le puse în servițiulū industriei

remuscare. Acestū din urmă imi părū prē grea. Neascultāndū de cătu vocea cōscinției mele, impusei tăcere ānimei, scrisēi sēra comitelui inapoiāndu-i promisiunea sea și că putea considera unirea nōstrā ca definitivē ruptā.

A douā đi veni de me vedū; me rugā, me suplicū se-mi schimbū otāriri. Imi făcu totū felulū de protestări. . . Remăsei neinduplecatā. Vedindū că nu p^ote învinge resisțiunū mea, incepu a plānge ca unū copilū, și a vocea intreruptā de suspine, imi distulimulū adio. După optū đile plecastū din țērā.

— Și d'atunci nu lu-ai mai vedutū?

— Nu, domnule, response ea c'unū suspinū.

— Și cătu timpū este de la acestū evenimentū?

— Unū anū la 15 Iuniū.

— Omulū inecatū nu era unū oțciārū de marinā?

— Ba da.

— Ți-a duci aminte numele seū?

— Se numia, cređū, d. de Lortignes.

— Obiarū așta, dise Paulū, darū urmōzā, te rogū.

(Urmare în No. viitorū).

Clément Renouar.

precum făcuse cu artile. C'unu cuvintu agricultura, industria și comerțul sunt originea civilizațiunii, sunt sorginea prosperității acelei națiuni.

România este destinată prin natură la agricultură; agricultura este principala sorginte a avuției noastre. Această, cum am arătat mai sus, nu esclude industria și comerțul, dar face ca și una și altul să se ațină de la dezvoltarea agriculturii. Industria și comerțul unei țere agricole, cum este România, se nutresc prin cultura pământului; nu este cu puțință că industria și comerțul să prospere până când mai întâi agricultura nu va face progrese generale. Industria este condiționată prin produsele pământului și nu se poate exercita pe alte materie de cât p'acele ce le producem în țară. Sunt state industriale, cari ieu materie străină și le prefac în produse industriale, dar aceste state s'afli în nise condițiuni cu totul diferite d'ale noastre: în acele state dobinda banilor este foarte mică, cu alte cuvinte instrumentul lucrului este eficient, și manoperea, lucrul o-mului, este redus la unu minimu prin suplinirea macinilor și prin concurența lucrătorilor; la noi din contra, unde lipsesc machinile, unde manoperea este mai scumpă de cât în orice altă țară și unde dobinda capitalei este atât de mare, ar fi uă nebuniă a ne ghîndi la uă asemenea industrie, industria noastră nu-și p'oe exercita activitatea sa de cât pe materiele ce le produce pământul nostru și cari găsesc în țera uă consumațiune asigurată, căci ar fi uă amăgire din parte-ne a ne închipui că, în condițiunile în cari ne aflăm, vom pute exporta produsele industriale. Va veni negreșit timpul, când vom pute susține și concurența cu străinătatea, când produsele industriei române se vor găsi pe țurgurile lumii, acestu timpu va veni după ce va crește populațiunea țerei, după ce, prin îmbunătățirea mijloacelor de schimb, va fi scăduțu prețiu instrumentului de lucru, sau dobinda banilor, după ce vom poseda mai bune mijloce de comunicațiune. Dar în condițiunile actuali industria noastră va trebui să rămână mărginită în consumațiunea țerei. Nu putem daru ave, în condițiunile actuali, de câtu acele industrie ale cărui materie primarie le produce pământul nostru și pentru cari găsim în țară chiaru uă consumațiune destulă de întinsă.

Asemenea este și cu comerțul nostru, care ațină cu totul de la cultura pământului. Producem mai mult de câtu putem consuma, exportăm daru prisosul produselor noastre. Se 'nțelege că dacă am înceta a produce mai mult de câtu consumăm sau dacă am consuma totu câtu producem, ar înceta îndată totu comerțul, nu numai comerțul de exportare ci și cel de importare, căci ne avîndu ce vinde, n'am ave cu ce cumpăra toate felurile obiecte ce le aducem din străinătate. Dicem daru că România este unu statu agricolu, fiindu că fără agricultură n'am pute ave nici industrie, nici comerț, și fără aceste ocupațiuni, singure producătoare, n'am pute ave nimic: nici învețitură, nici armată, nici administrațiune, nici magistrațură; am înce-

ta d'a fi uă națiune civilizată, unu stat și am ajunge unu popor selbatic. Pe d'altă parte, în proporțiunea în care va înainta agricultura în acea proporțiune, voru prospera și voru face progrese și industria și comerțul, și progresul loru implica neapertu și progresul sciințelor, arților frumoase, civilizațiunii în genere.

Winterhalder.

Correspondință particulară a ROMANULUI.

Sibiu, 25 Iuliu 1863.

Și er și astăzi dieta este preocuparea generală, nici ai crede cătu este de mare asteptarea tuturor. Cu toate aceste ungurii nici s'au arătat pe bancele Adunării. Insuși episcopulu loru romano-catholitu dr. Hainold, nu s'au purtat mai cu politeță către imperatul, care l'au fostu numitu alu se repesistente în dieta, cea-a ce aice se numesce unu regalitu. Așia demonstrația magiarilor este completă, eclatantă. Dintre deputații loru nici unu, dintre regalisti, afară de doi trei, mai nici unu om de valoare n'au venit să s'asieție alătura cu Români la sfat. Era vorba în zilele trecute ca secțiunea acesta a apstinaților nemintoși de aici se publice unu manifestu prin care se declare că nu din ostilitate către Români, ei, ungurii, nu ieu parte la dietă, ci numai pentru că nu voescu a recunoșca această Adunare, convocată prin uă lege octroiată de imperatul, ca legale. Daru atare manifestu n'au vețutu lumina, și de se va fi plasmuit în adevăr. Chărtia ce voru fi datu magiarilor locului competente nu se scoie în publicu ce cuprinde. De er și încă de alaltă er cea mai mare parte din deputații apstinați s'au și dusu pe acasă. Dieta nici s'au crețutu în dreptu a se ocupa de uă asemenea gravă cestiune. Ea au lucratu ca și cându băncele din drăpta n'ar fi cu totul gole. Ba încă er, cându avea la ordinea zilei alegerea a 6 candidați de președinte, s'au alesu și din magiari candidați. Români au crețutu a lucra astu-fel pentru a da uă dovadă de netemerea loru despre magiari, și pentru a preveni, diceau unii, politica imperatului, care cu totu apstineria semnificativă a ungarilor, ar fi dispusu a pune la președinta dietei unu unguru. Daru se lăsăm aceste speculări ale politicele mărginite a dietalilor sibiani ce voru se se arete mai caiserlich de câtu însuși caiserulu, și se vinu a-ți da în scire cele ce am vețutu însemnatu în ședința de joi 23 Iuliu, care totu au fostu implută cu raporturile comisiunilor verificătoare. Din aceste 10 comisiuni numai una singură au datu materiă la unu soi de conversațiune parlamentară care se p'oe socoti ca preludele desbatelilor fitorie ale trilingnei acestei Adunări. Majoritatea comisiunii de care vorbesc opinia pentru validitatea alegerei unu Român, d. Dionisie Șulăuș, cu toate că din actele operațiunii electorale se descoperi ore-care lipse dede de formă; er minoritatea combătu această opiniune. Din acesta, materia de vorbă imbelșugată, primul obiectu de desbatere în care Români și cu sașii se scriară mai bine de o oră și jumetate. Români, firesce mai pin' la unu, susțineau alegerea d-lui Șulăuș de bună; dintre sași unii de asemenea o sprijinau, însă partea cea mai mare o combătea. Cei ce combăteau au fostu cei mai înfocați vorbitori, cei ce apearu au fostu cei mai compacți: succesul au arătat Românilor că totu dauna voru precumpeni cu dreptate de câte ori se voru areta moderați și modesti, de câte ori voru păzi acea disciplină a partitelor politice care face forța lor. Din reportul gazetelor de aici ve vedea par-

tea ce fiă-care din vorbitori, veți că și eu sunt modestu nu d'icu oratoru, au luat la acestu întâi și capitale triumfu. Impresiunea, sub care m'am aflatu după acesta propriu d'is întâia ședință a dietei, este că frații nostri ardeleni au mare viitoru pe scena parlamentarismului dacă în mijloculu triumfulu nu voru perde, precum, vai! adese se întâmplă, cumpetulu politicu, și simțulu realității; căci simțulu idealelu nu este la d'nsu încă acel motoru sublime alu acțiunilor omenesci intr'adeveru mari și sublimi. Unu cuvintu despre sala ședințelor: ea e arangiată cu simplitate daru nu fără gustu. În facia amfiteatrulu bancelor stă scaunulu împărătescu sub uă formă de ceru ca la stranele noastre arhieresci; deadreapta tronulu doue băncuie dispoate una pentru presidentu și alta pentru secretari; la stanga simetricu erăși uă băncuță în care s'au practicat unu locu pentru tribună. La prima vedere locul rostelor modestu cum e nu se bagă de semă, daru totuși e relevat în întregulu simetricu alu biuoulu dietei. Români ședă la stanga, sași în centru, la drăpta localu ungurilor. Sala e modestă, daru ori cum este templulu cultulu constituționalismulu modernu.

P.

Circulara Ministerulu Justiției către președinții Curților și Tribunalelor, de la 17 Iuliu 1863.

D-le președinte,

Din adresa No. 15,996 ce am primitu de la d. Ministru Cultelor și Instrucțiunea publică, am vețutu, cu părere de reu, că unele din Tribunale permitu Egumenilor monastirilor pămîntene, închinatelor locuri, a înțitula pe aceste din urmă, de proprietari averilor Mănaștirilor pămîntene; și astufel d'is p'arțiu Egumeni atribue sântelor locuri unu titlu ce nu-lu au posedat nici uă dată și nici că potu se-lu poseda.

Guvernulu țerei este stăguru proprietariulu acestor averi!

Supscrișulu, considerându că uă asemenea urmare din partea părinților Egumeni este uă învederată abatere contrariă drepturilor țerei, și că d'is Egumeni nu potu schimba unu simplu titlu de dedicațiune religioasă în acela de proprietar.

Considerându că, deși drepturile țerei în astă privință nu se potu intru nimic jigni printr'unu asemenea titlu, ce Egumeni și-ar însuși în correspondințele lor; totuși însă este uă urmare ce nu-și are rațiune d'a esisa.

Ve învitu, d-le președinte, ca pe viitoru se aveți totu atențiunea și se nu mai admițeti în cancelaria trib. ce președint, correspondințe sau ori ce acte, în care d'is părinți Egumeni ar înțitula sântele locuri de josu de proprietate ale averilor Mănaștirilor pămîntene — d'ise închinat.

Supscrișu: Ministru N. Crezulescu.

Cum se facu adresele de mulțumiri guvernului.

Urtași, 1863 Iulie 8.
Urgintă.

SUB-PREFECTURA PLĂȘII CRICOVULUI.

D-lor comisar ai Tărgulu Urtași,

Guvernulu Mării Sale Domnitorulu a acordat d'ilele acestea la două companii solide, concesii de drumu de fier în totu întinderea României unite, a acordat asemenea o concesie de bancă de circulație și de escomptă, remine acum ca adunarea legiuitorie să le priimiscă.

Sub-semnatulu, conformu ordonanței d-lui prefectu districtualu No. 10512, motivată pe telegrama d-lui ministru din intru, vă învitu cu onore d-lor a comunica acestu însemnatu faptu d-lor cetățeni din totu arondismentulu țurgulu și opiniunea ce va exprima în acestu privință, să o comunicați sub-prefecturii în termenul de 24 ore negreșit.

Priimiți, d-lor, încredințarea osebitei mele considerații.

Sub-prefect G. Filaliu.

Copie dupe răspunsulu comisiunii Tărgulu Urtași către suptu-prefectulu de Cricoviu distr. Prahova No. 40 Iuliu 10.

Domnule suptu-prefect, Spre răspunsu la cererea ce ne faceți prin adresa dv. No. 5296 de la

8 Iuliu corentu, avem onore a vă comunica că, opiniunea publică nu se p'oe forma în 24 de ore cum se cere de onor. guvern, cu atât mai multu cându nu se face cunoscutu și amenunțele acelor concessiuni de drumuri de fier și bancă de escomptă și de circulațiune, în câtu se p'oe prețiu publiculu pînă unde ele potu fi în folosulu țerei.

Priimiți, d-le etc. etc.

(Urmă supscrierile.)

INSURECȚIUNEA POLONA.

Cabinetulu rusesc a respinsu intervențiunea diplomatică celoru trei puteri mari, fiindu că crede, sau este convinsu, că nici uădată nu se va întâmpla uă intervenire armată a celoru trele puteri în favorea Poloniei, și fiindu că intervenirea unei singure puteri, după părerea sa (a cabinetulu Rusiei), nu p'oe folosi Poloniei, nici a învinge pe Russia. În acestu privință este unu domnulu Herzen la London cu principele Gortschakoff la Petersburg; amendou credu că frasilu sunt încă departe d'a fi fapte și că guvernele europiane, precum este în natura lucrurilor, voru ține mai multu partea guvernulu Rusiei decâtu a insurecțiunii polonilor: mai cu semă atunci cându acestia nu potu compta p'ua biruință definitivă. Dacă pe urmă situațiunea se va arita mai defavorabilă pentru Russia, astu-fel că s'ar vedea constrinsă la nise negociațiuni reale, chiaru atunci, Russia nu se va socoti desevirșitu învinsă, și va propune unu planu nou pentru pacificarea Poloniei și Europei. Acestu planu premeditatu d'acumu, va fi celu următoriu: Russia consimpe a cede, a libera de suptu dominațiunea sa partea sa din Polonia (adică Polonia congresulu, regatul Poloniei, daru nu Lithuania, Volhinya, Podolia și uă parte a Ucrainei) suptu condițiunea ca și Austria și Prussia se cedă părțile lor respective, contribuind astu-fel câteșit trele puteri, care și-au împărțitu Polonia, la restabilirea unu statu polonesu. Acestu planu, care provine de la unu ambasador rusescu dintr'unu orașiu germanu, a fostu combinat la Paris intr'unu chipu confidențialu, fără a ave unu caracteru nici oficialu nici oficialu. D'aceia cabinetulu Petersburgulu n'a făcutu încă nici uă mențiune de d'nsulu, daru speră și crede că Europa va trebui atunci să se repuiă în tēcă arma ce ar putu-o rădica eventuale în contra Rusiei. Căci este de prevedutu că nici Prussia nici Austria nu voru da adesiunea la acestu planu rusescu, și atunci Russia, așia crede, ar ave joculu câștigat; n'ar ave a cede nimic și totu ar fi dovedit Europei bunele sale intențiuni.

Diariulu „Czas“ calculă că de la 6 pînă la 18 Iuliu s'a n'ntimplat în regatul Polonia doue-șeci și doue diferite lupte și încăierări, și că numărulu luptelor în Lithuania în acelu-ași timpu nu este mai micu. Dacă vomu lua în considerațiune că toate aceste lupte au ramas fără vr'unu rezultat definitiv, că corpurile de insurginți continuă a fi răspândite peste totu țera, nu ne putem îndou celu pucinu de probabilitatea că Russia nu este în stare a învinge insurecțiunea, chiaru și dacă ea nu va primi nici unu ajutoru din afară. În Lithuania, unde Murawieff se silește a hirui insurecțiunea cu toate mijlocele legali și ilegali, cu toate erujimile și toate atrocitățile, ce le p'oe inventa numai anima imperitrită a unu satrapu asiaticu, acelu Haynau rusescu, (despre care d'ise Imperatul Rusiei: Am trimis Lithuania-niloru unu bărbatu pe care-lu iubescu, Nazimoff, acumu le voi trimite pe unulu ce-lu ureșcu, Murawieff) și-a datu însuși terminulu pînă la 1 Augustu. Pînă atunci crede că va fi sterminat

totulu ce p'ortă numele de polonu și va fi curățitu țera nu numai de insurecțiune, daru de totu naționalitatea polonă. Credem că Murawieff se înșelă sau că va trebui să prelungească multu terminulu, căci, pînă acum celu pucinu, nimic nu garantează uă subjugare așia de grabnică a insurecțiunii în Lithuania. Multu mai probabile este părerea acelor, cari predică insurecțiunii polone uă durată de mai mulți ani, chiaru și fără nici uă intervenire străină.

Nu vorbim despre diferitele lupte din Polonia și Lithuania între ruși și poloni, fiindu că nu produc unu rezultat decisiv; scopulu resbelulu de partisan este totmai d'a evita uă bătaie mare decisivă și d'a osteni pe inamicu prin necontente lupte mice și atacuri resbelu este în favorea insurginților; pe d'ua parte ostenește și demoralisă trupele rusesci, cari n'au nici unu minutu de odină, și pe d'altă parte este uă scolă minunată pentru insurginți cari invetă prin practică resbelulu și cari, cându va fi sositu momentul, voru sta în bătaie cu totu bărbăția unor soldați veterani.

1863, Iuliu 19.

Domnule Redactoriu,

În stămilele d-v, diariu de la 11 Iuliu curgătoru, între cele 1-alte, am vețutu că unu I. N. Dumitrescu imi dă unu blam, ce nici uă dată nu l'am meritatu în cursu de 35 ani, și nici acumu chiaru nu-lu merit. Me găsesc în calitate de arendașu atătu la proprietatea d-lui Ioan Oteteșianu câtu și la proprietatea d-nei Elena Assan, unde me și astu domiciliat.

La 6 Iuliu curgătoriu, eram holdele mele, din proprietatea celui înti, unde stricându-mi-se unu fier de plugu, am trimes în proprietatea d-nei Assan, să-lu drăgă unu mester, pe care lu-am tocmitu cu simbric p'ntu astufel de sfrșitur, numitul în locu se se preocupe de angajamentulu ce are cu mine, și respinsu pe trimisulu meu cu vorbe neconvincioase, astufel în câtu anu fostu lipsitu de slujba ce trebuia se-mi facu cu acelu plugu; dupe întorcerea mea de la compu, am cerutu socotăla servitorulu de piedica ce m-au adus la agricultura și în locu se-lu găsescu cu câință, mi s'au adresat atătu de îndrășneț, în câtu spre a-mărgini furia, am fostu silitu să-lu facu o dojană. Aci permiteți-mi o deslășire: p'oe că s'ar găsi ea în ironie să-mi facă: dojană între dojană... Eu respund că înțeleg dojană a unu stăpnu potrivit cu greșala și îndrășnăla servitorulu, însu nu inumană.

Mărturisesc în conștiința mea că este singura împrejurare, la care p'oe d. I. N. Dumitrescu voesce ce facu alusie: M'asii basa pe cerocetarea autorității făcută espresă în urmarea publicării diariulu d-v; me temu însă de o altă ironie, căci în acestu privință astăzi guvernulu este discreditat de domnu I. N. Dumitrescu, cu toate astea am în ajutoriu opiniunea și sciința satelor vecine.

Compare acum publiculu cu ce neadeveruri, me dinigră d. I. N. Dumitrescu.

Elu dice că am comis o faptă imorală în satulu d. I. Oteteșianu.

Elu dice că am întrebuințat o tortură brutale, asupra unu țeranu.

Vadă-se dar, că nu e nici unu nici alta; în satulu d-lui Oteteșianu nu am comisu nimic; în satulu d-nei Assan am dojenit o slugă a mea retribuită, a căru calitate este meșteru de fieru iar nu țeranu.

D-le Redactoru, în numele daru a adeveratulu înțelesu alu umanității, publicați această, ca se cunoscă publiculu, adevărulu. Priimiți, etc.

P. Sibov.

DE LA ADMINISTRAȚIUNE.

D-nii Correspondinți cari au în deposit portretul Dunca suntu rugați a trâmite banii la administrațiune în termenulu celu mai scurtu.

BIBLIOGRAFIE:

Drama Unu ajutoru la timp, de stămilele Poetulu Român, domnu G. Teutu, se află depusă spre vințare la Administrațiunea acestei fol și a Reformei.

